

Radom, dnia 17 grudnia 2013 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WSTII-R.6334.1.2013.ML.14

DECYZJA

Na podstawie art. 33 i art. 37 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.), w związku z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.), Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133 ze zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267),

po rozpatrzeniu

zebranego materiału dowodowego w sprawie wydania nakazu przywrócenia stanu poprzedniego terenu zlokalizowanego na Łąkach Gałęcin, (zwanym też Puborskie Łąki), gm. Pionki, pow. radomski, obręb Augustów na działkach o nr ewid. 239, 240/1, 240/3, 243, przekształconego poprzez:

- wykonanie odmulenia, pogłębienia i poszerzenia rowów odwadniających, podniesienie poziomu gruntu, wykonanie zagłębienia w gruncie na terenie podmokłych łąk co powoduje ich odwodnienie, a w konsekwencji nadmierne osuszenie,
- wycinki drzew i zadrzewień,

postanawiam

nakazać Spółce dla zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej Rolnej wsi Augustów podjęcie, w terminie do dnia 30 czerwca 2014 r. działań mających na celu przywrócenie omawianego terenu do stanu jaki istniał przed dniem 01 grudnia 2012 r.

Powyższe należy dokonać na podstawie projektu przywrócenia stanu pierwotnego sporządzonego przy udziale specjalistów z dziedziny hydrologii i siedliskoznawstwa. Projekt powinien zawierać w szczególności kwestie w zakresie przywrócenia stosunków wodnych charakterystycznych dla terenów sąsiadujących z obszarem przekształconym w szczególności poprzez zahamowanie odpływu wody z terenu kompleksu łąk, w zakresie określonym w ww. projekcie:

Sporządzony projekt należy przedstawić Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, w celu jego zaopiniowania i akceptacji. Ponadto:

1. Należy powiadomić pisemnie Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Warszawie w terminie 7 dni przed rozpoczęciem prac o przystąpieniu do działań związanych z przywróceniem do stanu poprzedniego omawianego terenu oraz w terminie 7 dni od zakończenia ww. prac o ich zakończeniu.
2. Z przebiegu robót należy zdać Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie raport wraz z dokumentacją fotograficzną w ciągu 30 dni od zakończenia prac.

Uzasadnienie

W dniu 04 marca 2013 r. do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie Wydział Spraw Terenowych II w Radomiu wpłynęło z Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych pismo znak: MZPK/K/6060/1/13 z dnia 01.03.2013 r., w sprawie prac ziemnych na działce o nr ewid. 240 położonej na Łąkach Gałęcin gmina Pionki, w obszarze Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH140035.

W dniu 06.03.2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wystąpił do:

- Starosty Powiatowego w Radomiu pismem znak: WSTII-R.6334.1.2013.ML, załączając mapę z lokalizacją prowadzonych prac o udostępnienie informacji w postaci odpisu wrysu i wypisu z rejestru gruntów właścicieli działek położonych w obrębie Łąk Gałęcin oraz czy w przedmiotowej sprawie Starostwo Powiatowe w Radomiu wydawało jakiegokolwiek decyzje;

- Wójta Gminy Pionki pismem znak: WSTII-R.6334.1.2013.ML.1 z prośbą o udzielenie informacji czy w przedmiotowej sprawie wydawane były przez Wójta jakiegokolwiek decyzje oraz danych adresowych Wspólnoty Gruntowej Wsi Augustów.

Pismem znak: GO.6131A.7.2013 z dnia 20 marca 2013 r., Wójt Gminy Pionki przesłał kserokopię swojej decyzji z dnia 21 listopada 2012 r. znak: GO. 6131.122.2012 zezwalającej Spółce dla zagospodarowania Wspólnoty Rolnej wsi Augustów na usunięcie drzew na działkach 240/1, 240/3. W decyzji nie wskazano lokalizacji działek. W dniu 10 kwietnia 2013 r. pismem znak: GKN-IV.6621.1.1595.2013 Starosta Radomski przesłał wypisy z rejestru gruntów właścicieli działek na terenie Łąk Gałęcin oraz pismem znak: ROŚ.I.6164.17.2013 poinformował, że w przedmiotowej sprawie nie były wydawane decyzje czy uzgodnienia.

Po zgromadzeniu materiałów dowodowych w sprawie tut. urząd wyznaczył na dzień 08 maja 2013 r. wizję lokalną mającą na celu zebranie informacji istotnych dla rozstrzygnięcia ww. sprawy. O terminie i miejscu oględzin strony postępowania zostały poinformowane zgodnie z art. 79 § 1 Kpa.

W dniu 08 maja 2013 r. tut. Urząd przy współudziale, przedstawicieli, Spółki dla zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej Rolnej wsi Augustów, Starostwa Powiatowego w Radomiu, Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, Nadleśnictwa Kozienice, Mazowiecko-Świętokrzyskiego Towarzystwa Ornitologicznego przeprowadził oględziny na gruncie.

W trakcie oględzin ustalono m.in., że na działkach o nr ewid. 239, 240/1, 240/3, 243 na Łąkach Gałęcin, obr. Augustów w gminie Pionki zostały dokonane prace polegające na odmuleniu, pogłębieniu i poszerzeniu rowów odwadniających teren podmokłych łąk. Dodatkowo na ww. działkach dokonano wycinki drzew i zadrzewień. Prace te zostały wykonane przez firmę zewnętrzną i osobę fizyczną w okresie od połowy grudnia 2012 r. do połowy lutego 2013 r., na zlecenie Spółki dla zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej Rolnej wsi Augustów.

Na prowadzone prace Spółka dla zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej Rolnej wsi Augustów posiadała jedynie decyzję Wójta Gminy Pionki z dnia z dnia 21 listopada 2012 r. znak: GO. 6131.122.2012 na usunięcie drzew.

Na potrzeby oględzin sporządzono dokumentację fotograficzną miejsca prac oraz dokonano pomiarów odcinków nowo odtworzonych rowów oraz odcinków rowów gdzie prace nie zostały przeprowadzone. W dniu 04 czerwca 2013 r., pismem znak: WSTII-R.6334.1.2013.ML.8 tut. urząd poprosił Wójta Gminy Pionki o przesłanie statutu Spółki dla zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej Rolnej wsi Augustów oraz informacji na temat składu osobowego władz ww. spółki.

W dniu 18 czerwca 2013 r. Wójt Gminy Pionki pismem znak: GP.6131.A.14.2013 przesłał kserokopie statutu spółki oraz uchwał potwierdzających skład spółki. Aby uzupełnić materiał dowodowy w sprawie pismem z dnia 04 czerwca 2013 r., znak: WSTII-R.6334.1.2013.ML.9 oraz WSTII-R.6334.1.2013.ML.10 tut. urząd wystąpił do Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych i Mazowiecko-Świętokrzyskiego Towarzystwa Ornitologicznego o przesłanie wszelkich możliwych informacji będących w posiadaniu na temat siedlisk i gatunków zwierząt występujących w miejscu i sąsiedztwie wykonywanych prac na

Łąkach Gałęcin. Następnie Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych pismem znak: MZPK/K/6060/1/13 z dnia 02 lipca 2013 r., oraz Mazowiecko-Świętokrzyskie Towarzystwo Ornitologiczne pismem z dnia 16 lipca 2013 r., przesłali do tut. urzędu informacje na temat występowania siedlisk i gatunków na terenie Łąk Gałęcin w celu wykorzystania w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym.

Po analizie zgromadzonych dowodów i zakończeniu postępowania przygotowawczego w dniu 04 października 2013 r., zawiadomieniem znak: WSTII-R.6334.1.2013.ML.11, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wszczął postępowanie w sprawie wydania decyzji nakazującej podjęcie niezbędnych czynności w celu przywrócenia poprzedniego stanu obszarów europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 Ostoja Kozienicka PLB140013 oraz Puszcza Kozienicka PLH140035 w związku z prowadzeniem prac ziemnych polegających na odtworzeniu rowów melioracyjnych na Łąka Gałęcin gm. Pionki przez Spółkę dla zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej Rolnej wsi Augustów oraz o możliwości zapoznania się z zgromadzonym materiałem dowodowym.

W dniu 04 listopada 2013 r., zawiadomieniem znak: WSTII-R.6334.1.2013.ML.12 tut. urząd poinformował, że ze względu na skomplikowany charakter sprawy, termin jej załatwienia zostaje przedłużony do 04 grudnia 2013 r. Następnie w dniu 04 grudnia 2013 r., zawiadomieniem znak: WSTII-R.6334.1.2013.ML.13 ze względu na skomplikowany charakter sprawy termin jej załatwienia został przedłużony do 04 stycznia 2014 r.

Analizując zgromadzony w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy i posiadane informacje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie ustalił co następuje.

Opisywany teren, gdzie prowadzone były prace (łąki Gałęcin w gminie Pionki), zlokalizowany jest w obszarach europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000: Ostoja Kozienicka PLB140013 oraz Puszcza Kozienicka PLH140035. Dodatkowo teren na którym prowadzone były prace znajduje się w Kozienickim Parku Krajobrazowym im. profesora Ryszarda Zaręby.

Obszar Natura 2000 Ostoja Kozienicka PLB140013 obejmuje znaczną część jednego z większych kompleksów leśnych w środkowej Polsce – Puszczy Kozienickiej, na granicy Małopolski i Mazowsza, w widłach pradolin Wisły, Radomki i Zadożdżonki, na terenie Równiny Radomskiej.

Celem ochrony Ostoi Kozienickiej PLB140013, jest co najmniej 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Wykazano z tego terenu ponad 200 gatunków ptaków w tym 147 lęgowych. Jednymi z głównych zagrożeń jest zabudowywanie obszarów dotąd nie zabudowanych, silna presja turystyczna i związana z rekreacją. Natomiast obszar Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH140035 jest jednym z najcenniejszych pod względem przyrodniczym kompleksów puszczańskich w Polsce. O jego randze świadczy przede wszystkim - wysoka różnorodność biologiczna mierzona na wszystkich poziomach: genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym. Występuje tu szereg siedlisk przyrodniczych oraz gatunków chronionych i zagrożonych wymarciem w skali kraju i kontynentu. Istotnym problemem w Puszczy Kozienickiej jest obniżający się poziom wód gruntowych, do którego w istotny sposób przyczyniło się osuszanie siedlisk bagiennych i silnie wilgotnych. Stan czystości wód płynących należy uznać za bardzo zły.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.) na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2, „nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000.

Art. 33 ust. 1 i 3 ww. ustawy zabrania, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

oraz nakazuje przeprowadzenie odpowiedniej oceny oddziaływania, w przypadku stwierdzenia, że planowane zamierzenie może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub obszarów, o których mowa w ust. 2, lub nie wynika z tej ochrony”.

W powyższej sprawie zastosowanie znajduje również art. 33 ust. 2 ww. ustawy o ochronie przyrody. Właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska (...), zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 (...), jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych (art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody). W przypadku działań przewidzianych do realizacji w ramach planowanych przedsięwzięć ww. zezwolenie, zastępuje się decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub uzgodnieniem z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska (art. 35a ustawy o ochronie przyrody).

Natomiast w myśl art. 37 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody „Jeżeli działania mogące znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 zostaną podjęte bez uzyskania zezwolenia lub decyzji, o której mowa w art. 35a, regionalny dyrektor ochrony środowiska, może nakazać ich natychmiastowe wstrzymanie i podjęcie w wyznaczonym terminie niezbędnych czynności w celu przywrócenia poprzedniego stanu danego obszaru, jego części lub chronionych na nim gatunków”.

Podejmując przedmiotowe postępowanie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie miał na celu zbadanie czy:

1. inwestor mógł uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach lub stosowne uzgodnienie z organem nadzorującym obszary Natura 2000 (regionalny dyrektor ochrony środowiska) oraz czy
2. działania podjęte przez Spółkę dla zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej Rolnej wsi Augustów mogą w jakikolwiek sposób wpłynąć znacząco negatywnie na cele i przedmiot ochrony, dla których utworzono obszary Natura 2000 Ostoja Kozienicka i Puszcza Kozienicka .

Ad1. Przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z. 2013 r. poz. 1235 ze zm), wymaga realizacja planowanego przedsięwzięcia innego niż określone w ust. 1, jeżeli:

1. przedsięwzięcie to może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a nie jest bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynika z tej ochrony,
2. obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 został stwierdzony na podstawie art. 96 ust. 1.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), „Organ właściwy do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a nie jest bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynika z tej ochrony, ma obowiązek rozważenia, przed jej wydaniem, czy dane przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a w przypadku uznania za takowe, wydania postanowienia w sprawie nałożenia obowiązku przedłożenia właściwemu miejscowo regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska dokumentów takich jak: wniosek o wydanie decyzji (o którą się ubiega), szczegółowo wypełniona karta informacyjna przedsięwzięcia i kopia mapy ewidencyjnej. Ww. materiały stanowią podstawę do stwierdzenia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, w trybie art. 97 ust. 1

ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania zamierzenia na obszar Natura 2000”.

W czasie wizji terenowej, która odbyła się 08 maja 2013 r., na terenie prowadzonych prac, stwierdzono:

- a) pogłębienie i poszerzenie rowów melioracyjnych na odcinku około 1 kilometra wraz z ich odmuleniem
  - głębokość od 0,70 metra do 1,20 metra
  - szerokość (w koronie rowu) do 3,30 metra
  - szerokość dna do 1,10 metra,
  - wysokość lustra wody w odmulonych rowach od 0,05 metra do 0,90 metra,
- b) dokonano również pomiarów odcinków starych rowów, na których nie zostały wykonane prace:
  - szerokość średnia starych rowów (w koronie rowu) do 2,50 metra,
  - szerokość dna do 0,70 metra,
  - wysokość lustra wody od 0,50 metra do 0,70 metra,
- c) wykonanie zagłębienia w gruncie łąki o wymiarach 20 metrów x 10 metrów i głębokości około 0,5 metra.
- d) podniesienie poziomu gruntu na części łąki poprzez nawiezienie gruntu pochodzącego z prowadzonych prac na wysokość około 0,30 metra i wymiarach 12 metrów x 35 metrów.

Na potwierdzenie powyższego wykonano dokumentację fotograficzną i szkic orientacyjny (załącznik do protokołu) z naniesionymi miejscami dokonania pomiarów.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od uczestników wizji terenowej, ustalono, iż melioracje ww. łąk Gałęcin dokonano około 40 lat temu, a w późniejszym okresie prace konserwacyjne polegały na nieregularnym, wykaszaniu roślinności oraz odmulaniu rowów przez samych użytkowników gruntów. Wykonanie ww. prac zdaniem tut. Organu nie można zaliczyć do bieżącej konserwacji, ponieważ były prowadzone nieregularnie, wybiórczo i nie obejmowały całego kompleksu łąk. Stan odcinków rowów, które nie podlegały odbudowie wskazuje na brak ich bieżącej konserwacji.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w piśmie z dnia 16 września 2009 r. znak; DOP-p-073-18/1250/09 do Prezesa KZGW wyraził następującą opinię – „odmulanie dna cieków, przez usuwanie namulów, które nagromadziły się przez lata jest działaniem, które potencjalnie może wpływać na zmianę stosunków wodnych i wymaga decyzji z art. 118” (ustawy o ochronie przyrody).

Wyłącznie prace polegające na systematycznym i częstym (nie rzadziej niż 2-3 lata) oczyszczaniu rowów w celu niedopuszczenia do ich zamulenia, mogłyby nie podlegać temu obowiązkowi. Gdy brak bieżącej konserwacji spowodował zamulenie urządzeń melioracyjnych w takim stopniu, który w konsekwencji miał korzystny wpływ na występujące gatunki roślin i zwierząt (...) odmulenie dna urządzeń melioracyjnych, jak też usunięcie roślinności z dna i skarp tych urządzeń, spowodowało niewątpliwie negatywne skutki dla tego obszaru chronionego i wstępujących na nim roślin i zwierząt (...) należy przyjąć, że w tych okolicznościach podmiot prowadzący te prace obowiązany jest uzyskać (...) decyzję ustalającą warunki prowadzenia tychże prac (wyrok WSA w Warszawie IV SA/Wa 1777/08 z 4 maja 2009, podtrzymany wyrokiem NSA II OSK 1510/09).

Wobec powyższego, zdaniem tut. organu z uwagi na możliwy wpływ na zmianę stosunków wodnych danego terenu, prace te wymagały uzyskania, w trybie art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.), decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót ziemnych zmieniających stosunki wodne na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych, zwłaszcza na terenach, na których znajdują się skupienia roślinności o szczególnej wartości z punktu widzenia przyrodniczego, terenach o walorach krajobrazowych i ekologicznych, terenach masowych lęgów ptactwa, występowania skupień gatunków chronionych oraz tarlisk, zimowisk, przepławek i miejsc masowej migracji ryb i innych organizmów wodnych.

Jak wynika z powyższego procedura oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 Ostoja Kozienicka PLB 140013 i Puszcza Kozienicka PLH140035 była i jest możliwa do przeprowadzenia. Inwestor nie uzyskał na prowadzone przez siebie prace wymaganych prawem decyzji oprócz ww. decyzji Wójta Gminy Pionki na usunięcie drzew.

Ad.2. Zgodnie z opracowaniem „Wytyczne do określania znaczącego wpływu przedsięwzięcia na przedmioty ochrony na obszarach Natura 2000” (Instytut Ochrony Przyrody PAN, kwiecień 2009 r.) pojęcie „znaczący wpływ” należy oceniać zawsze z punktu widzenia konkretnego, rozpatrywanego obszaru Natura 2000 i jego „założeń ochrony” (tj. celów ochrony; gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar). Znaczenie wpływu musi być oceniane w kontekście specyficznych cech i warunków środowiska obszaru Natura 2000, którego plan lub projekt dotyczy, biorąc pod uwagę przedmioty i cele ochrony tego obszaru.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (decyzja z dnia 30 lipca 2010 r. znak GDOŚ/DONoo/286-5/1174/10mz): „*analizując oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki roślin i zwierząt, należy rozpatrywać problem w szerszym aspekcie przestrzennym, uwzględniając również elementy przyrodnicze znajdujące się w zasięgu oddziaływania inwestycji, poza jej zasadniczym obszarem*”.

Prace na Łąkach Galęcin na działkach o nr ewid. 239, 240/1, 240/3, 243, przeprowadzone zostały w miejscu występowania m.in.: derkacza (*Crex crex*) oraz krwawodzioba (*Tinga totanus*), gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony ww. obszaru Ostoja Kozienicka. Z danych będących w posiadaniu tut. urzędu, wynika, iż na terenie Łąk Galęcin występuje co najmniej dwa samce derkacza oraz jedna para krwawodzioba. Mając na uwadze liczebność gatunków ptaków zawartą w Standardowym formularzu danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Kozienicka PLB140013 stanowi to odpowiednio około 1,2 % populacji derkacza w całej ostoi oraz około 16% populacji krwawodzioba notowanego w obszarze. Łąki Galęcin są też miejscem żerowania dla bociana czarnego (*Ciconia nigra*). Ma to odzwierciedlenie w materiałach udostępnionych na potrzeby prowadzonego postępowania przez Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych i Mazowiecko-Świętokrzyskie Towarzystwo Ornitologiczne. W czasie wizji terenowej przeprowadzonej w dniu 08 maja 2013 r., odnotowano w miejscu przeprowadzenia prac odgłos samca derkacza (*Crex crex*) co niezbicie dowodzi, że Łąki Galęcin są siedliskiem dla tego gatunku.

Wyniki monitoringu i inwentaryzacji przyrodniczych dotyczących awifauny w Polsce wyraźnie wskazują na znaczący spadek liczebności populacji wielu gatunków ptaków z derkaczem i krwawodziobem włącznie, który nastąpił właśnie w okresie prac związanych z odmuleniem i odtworzeniem rowów melioracyjnych. Wyniki badań wskazują na związek znacznego zmniejszenia się liczebności gatunków ptaków występujących na terenach podmokłych z niewłaściwie, z przyrodniczego punktu widzenia, prowadzonymi pracami hydrotechnicznymi. Monitoring ptaków prowadzony na różnych obszarach Polski o podobnym charakterze, na których nie prowadzono prac tego typu, nie wykazuje negatywnych zmian w składzie ilościowym populacji ptaków. Ma to odzwierciedlenie m.in., w publikacji „Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce” Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków z 2010 r.

Analiza zgromadzonych materiałów dała podstawę do wszczęcia, w trybie art. 37 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.), postępowania w sprawie wydania decyzji nakazującej podjęcie w wyznaczonym terminie niezbędnych czynności w celu przywrócenia poprzedniego stanu obszaru Natura 2000 PLB140013.

Jak wynika bowiem z zapisu ww. art. 37 dla wszczęcia postępowania nie jest konieczne aby znaczące negatywne oddziaływanie na Naturę 2000 rzeczywiście wystąpiło. Przesłanką do zastosowania art. 37 ww. ustaw o ochronie przyrody jest już sam fakt podjęcia działań bez zezwolenia, o którym mowa w art. 34, lub decyzji, o której mowa w art. 35a, tejże ustawy.

Art. 37 ustawy o ochronie przyrody z 2004 r. znajduje również umocowanie w prawie europejskim. Zgodnie bowiem z orzecznictwem Trybunału Stanu Unii Europejskiej, brak odpowiedniej oceny

oddziaływania przedsięwzięcia na obszar sieci Natura 2000 jest naruszeniem art. 6 (3) Dyrektywy Siedliskowej, które wymaga usunięcia, bez względu na to, czy negatywne oddziaływanie rzeczywiście wystąpiło - pkt. 24 wyroku TSUE w sprawie C-239/04 Castro Verde, w którym czytamy: „Okoliczność, że po jego ukończeniu przedsięwzięcie nie powodowało takich [negatywnych] skutków jest bez znaczenia dla rzeczowej oceny. W istocie bowiem to w momencie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację przedsięwzięcia nie może ono budzić z naukowego punktu widzenia żadnych racjonalnych wątpliwości, co do braku możliwości wystąpienia szkodliwych skutków w odniesieniu do danego terenu”.

Teren, który uległ przekształceniu zgodnie z wypisem z rejestru gruntów stanowi łąki trwale i grunty zadrzewione. Łąki zlokalizowane są w enklawie, położonej pośród lasów wchodzących w skład Nadleśnictwa Kozienice. Prace zostały wykonane w obrębie terenów podmokłych łąk. Zasięg prac i sposób ich wykonania, nie uwzględniający specyfiki obszaru cennego przyrodniczo może doprowadzić w niedługim czasie do wysychania terenu podmokłych łąk ich powolnego stepowania, a w konsekwencji uruchomienia naturalnej sukcesji drzew i zadrzewień. W przeciągu 1-2 dekad obszar osuszonych łąk może przekształcić się w teren zadrzewiony o całkiem innych warunkach siedliskowych niekorzystnych dla gatunków preferujących tereny podmokłych łąk czyli m.in.: derkacza (*Crex crex*) oraz krwawodzioba (*Tinga totanus*).

Posiłkując się kryteriami wystąpienia szkody w środowisku, w gatunku lub siedlisku chronionym, zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. z 2008 r. Nr 82, poz. 501), ocena, czy oddziaływanie przedmiotowe może być „znaczące” powinna się opierać na stwierdzeniu prawdopodobieństwa:

- wystąpienia jakichkolwiek zaburzeń populacji gatunku, które spowodują: spadek liczebności lub zagęszczenia populacji w dłuższej perspektywie czasowej, zmniejszenia zasięgu gatunku, pogorszenia funkcjonowania populacji (ograniczenie możliwości reprodukcji, zwiększenie śmiertelności, pogorszenie możliwości wymiany genetycznej, pogorszenie łączności z innymi populacjami, zmniejszenie powierzchni siedliska gatunku, pogorszenie jakości siedliska gatunku, pogorszenie szans osiągnięcia (także przywrócenia) właściwego stanu ochrony gatunku w przyszłości;
- pogorszenia się stanu siedlisk przyrodniczych poprzez: fizyczną degradację, zmniejszenie powierzchni, zmianę cech charakterystycznych siedliska, w tym podstawowych warunków ekologicznych (woda, warunki troficzne, naświetlenie), zakłócenie zachodzących w ekosystemie procesów ekologicznych, zakłócenie funkcji ekosystemu w krajobrazie, pogorszenie stanu gatunków typowych dla siedliska przyrodniczego (w tym zubożenie utrzymywanej przez siedlisko różnorodności biologicznej), pogorszenie szans osiągnięcia (także przywrócenia) właściwego stanu ochrony siedliska w przyszłości.

Rejon inwestycji, stanowi integralną część obszaru Ostoja Kozienicka i Puszcza Kozienicka, który jest siedliskiem (obszar występowania w ciągu całego życia lub dowolnym stadium rozwoju) wielu gatunków zwierząt, w tym podlegających ochronie z mocy prawa europejskiego.

Prace spowodowały pogorszenie się stanu siedlisk przyrodniczych poprzez: fizyczną degradację oraz zmianę cech charakterystycznych siedlisk. Prace te spowodowały zakłócenie funkcji ekosystemu w krajobrazie oraz pogorszenie szans osiągnięcia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków w przyszłości.

Mając powyższe na względzie oraz wyrażoną w art. 174 pkt 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską zasadę przezorności stwierdza się, że przedmiotowe prace (podjęte bez wymaganych prawem uzgodnień), stanowią działania znacząco negatywnie oddziałujące na cele ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Kozienicka PLB140013. Jednocześnie tutaj urząd, miał również za zadanie zbadanie czy przedmiotowe prace mogły mieć wpływ na specjalny obszar ochrony siedlisk Puszcza Kozienicka PLH140035.

Po analizie zebranych materiałów dowodowych, posiłkując się wynikami inwentaryzacji przyrodniczej wykonanej na potrzeby projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH140035 w odległości od 50 do 100 metrów od terenu gdzie przeprowadzono prace, zidentyfikowano występowanie siedliska leśnego – 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio Carpinetium*) stanowiącego przedmiot ochrony ww. obszarze Puszcza Kozienicka.

Ze względu na fakt, iż tut. organ nie jest w stanie ocenić wpływu wykonanych prac na to siedlisko, przyjęto że działania zmierzające do przywrócenia stanu poprzedniego będą wystarczające do zachowania siedliska.

W związku z powyższym postanawiam, jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (ul. 25 Czerwca 68, 26-600 Radom) w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

Mieczysław Kurowski
Naczelnik Wydziału Spraw Terenowych II

Otrzymują:

1. Spółka dla zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej Rolnej wsi Augustów – Augustów 99 A, 26-670 Pionki.
2. Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych, Kozienicki Park Krajobrazowy – ul. Radomska 7, 26-670 Pionki.
3. a/a.

Do wiadomości:

1. Starosta Radomski – ul. Domagalskiego 7, 26-600 Radom.
2. Wójt Gminy Pionki – ul. Zwycięstwa 6a, 26-670 Pionki.
3. Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, Oddział Radom – ul. Wernera 4a, 26-600 Radom.
4. Nadleśnictwo Kozienice z siedzibą w Pionkach – ul. Partyzantów 62, 26-670 Pionki.
5. Bogdan Szyber – Augustów 99 A, 26-670 Pionki.
6. Mazowiecko-Świętokrzyskie Towarzystwo Ornitologiczne z siedzibą ul. Radomska 7, 26-670 Pionki.